

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTEREN

22. marts 2012

Besvarelse af spørgsmål 104 alm. del stillet af Erhvervs, Vækst- og Eksportudvalget den 24. februar efter ønske fra Hans Christian Schmidt (V).

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Med henblik på kommende samråd bedes ministeren kommentere artiklen i Børsen den 24. februar 2012 ”Finanstilsynet skønmaler sin rolle i Ebh-krak”.

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr 10 09 24 85

evm@evm.dk

www.evm.dk

Svar:

Artiklen i Børsen 24. februar 2012, ”Finanstilsynet skønmaler sin rolle i Ebh-krak” omhandler Finanstilsynets redegørelse fra januar 2008 efter et konkret inspektionsbesøg i marts 2007, sammenholdt med Finanstilsynets § 352 a, omhandlende Finanstilsynets aktiviteter i forhold til EBH siden 2003. Jeg har på den baggrund anmodet Finanstilsynet om at forholde sig til indholdet i artiklen. Finanstilsynets svar, som jeg kan henholde mig til, følger herunder:

”Artiklen beskæftiger sig med Finanstilsynets redegørelse af 26. marts 2010 om sammenbruddet i EBH Bank. Redegørelsen er udarbejdet i forhold til § 352 a i lov om finansiel virksomhed, som på tidspunktet for offentliggørelsen havde følgende ordlyd:

§ 352 a

Når en finansiel virksomhed er erklæret konkurs og staten har ydet garanti eller stillet midler til rådighed, udarbejder Finanstilsynet en redegørelse for forløbet op til konkursen. Redegørelsen skal blandt andet beskrive Finanstilsynets rolle under dette forløb.

Stk. 2 Finanstilsynet skal offentliggøre den i stk. 1 nævnte redegørelse. I forbindelse med offentliggørelsen finder § 354 ikke anvendelse, med mindre oplysningerne vedrører kundeforhold eller tredjemand, der er eller har været involveret i forsøg på at redde den pågældende finansielle virksomhed.

Redegørelsen skal således beskrive forløbet op til sammenbruddet og beskrive Finanstilsynets rolle. I den sammenhæng er der i redegørelsen nærmere gjort rede for Finanstilsynets inspektionsvirksomhed i forhold til EBH Bank siden 2003, ligesom der er gjort rede for andre væsentlige tilsynsmæssige reaktioner i forhold til EBH Bank, som er af betydning for forståelsen af årsagerne til EBH Banks sammenbrud.

Redegørelsen har således et bredere sigte end alene at beskrive den inspektion, som Finanstilsynet foretog i 2007, og som artiklen i Børsen ligeledes omhandler.

Redegørelsen har ikke haft til formål at placere et eventuelt retligt ansvar hos enkeltpersoner for sammenbruddet, idet dette er et spørgsmål for domstolene. Det er dog således, at Finanstilsynet i forbindelse med en redegørelse efter § 352 a vurderer, om der er sket mulige overtrædelser af lov om finansiel virksomhed og andre love i forbindelse med sammenbruddet. Alle beslutninger om politianmeldelser bliver forelagt Det Finansielle Virksomhedsråd eller Fondsrådet.

I forbindelse med offentliggørelsen af § 352 a redegørelsen om EBH Bank oplyste Finanstilsynet således, at der var indgivet politianmeldelse mod EBH Bank og EBH Fonden for kursmanipulation af EBH Banks aktier. I maj 2010 oplyste Finanstilsynet, at der var indgivet yderligere politianmeldelser mod EBH Bank og en række enkeltpersoner for kursmanipulation og medvirken til kursmanipulation. I enkelte tilfælde omfattede politianmeldelserne endvidere mandatsvig.

Artiklen i Børsen 24. februar 2010 og de tilknyttede artikler rejser en række spørgsmål til indholdet og værdien af Finanstilsynets redegørelse, blandt andet rejst af professor ved Århus Universitet Johannes Raaballe.

Professoren er ifølge artiklen blandt andet bekymret for den fremtidige produktivitet i Finanstilsynet, fordi Finanstilsynet efter Johannes Raaballes mening i redegørelsen om EBH Bank ikke reflekterer og tager ved lære af bankens krak.

På den baggrund skal Finanstilsynet henlede opmærksomheden på, at tilsynet har gennemgået store og markante ændringer siden 2009, hvoraf en stor del netop er sket på baggrund af det risikobillede, der gjorde sig gældende i EBH Bank og de andre banker, det har været nødvendigt at overdrage til afvikling i Finansiell Stabilitet, herunder høj udlånsvækst, stor eksponering mod udlån til ejendomssektoren og mange store udlån i forhold til institutternes størrelse.

Finanstilsynet fører i dag et tilsyn, hvor holdbarheden af de finansielle virksomheders forretningsmodeller er et centralt tema. Et eksempel på dette er den såkaldte tilsynsdiamant, der på fem områder opstiller konkrete grænseværdier for, hvornår der er tale om pengeinstitutvirksomhed med forhøjet risiko.

Tilsynsdiamanten opstiller grænseværdier for udlån til ejendomme, indlånsunderskud, store engagementer, likviditetsoverdækning og stabil funding. Uforsvarlig risikotagning på disse områder var som nævnt netop et gennemgående træk i en lang række af de banker, der i dag er overtaget af Finansiell Stabilitet.

Finanstilsynet har således i et meget stort omfang taget ved lære af sammenbruddet i EBH Bank og andre banker. Det har imidlertid ikke været formålet med § 352 a redegørelsen om EBH Bank eller andre tilsvarende redegørelser at beskrive dette, men derimod at beskrive Finanstilsynets konkrete rolle, således at også offentligheden kan få indsigt i forløbet.

Børsens artikel beskæftiger sig i meget stort omfang med afrapporteringen af Finanstilsynets inspektion i EBH bank, der fandt sted i marts 2007. Finanstilsynets redegørelse fra marts 2010 omhandler som tidligere nævnt alle væsentlige tilsynsmæssige reaktioner og ikke alene inspektionen i marts 2007, hvilket er væsentligt i relation til de kritikpunkter, der bliver rejst af professor Johannes Raaballe i artiklen i Børsen.

Det skal her ligeledes fremhæves, at afrapporteringen efter en inspektion sker dels ved et afsluttende møde mellem tilsynets medarbejdere og instituttets bestyrelse og direktion, og dels ved en efterfølgende skriftlig rapport, der ligeledes tilgår instituttets bestyrelse, direktion og eksterne revision. Den skriftlige rapport fra Finanstilsynet står således ikke alene.

I artiklen i Børsen fremgår det som et kritikpunkt, at Finanstilsynet i sin *skriftlige* afrapportering efter inspektionen i 2007 undlader at nævne, at tilsynet i sin afsluttende rapport fandt EBH Banks nedskrivninger for "tilfredsstillende".

I § 352 a redegørelsen fra 2010 fremgår det at:

"På kreditområdet havde Finanstilsynet gennemgået bankens 56 største engagementer og Finanstilsynet fandt, at boniteten i de store engagementer var god og på niveau med sektoren, således blev 79 % af de gennemgåede engagementer karakteriseret som værende uden aktuelle svaghedstegn."

Om end ordvalget ikke er identisk med den afsluttende rapport, er der ikke belæg for en opfattelse af, at Finanstilsynets vurdering af EBH Banks udlånsportefølje på tidspunktet for inspektionen bliver udlagt væsensforskelligt i henholdsvis rapporten efter inspektionen og Finanstilsynets efterfølgende redegørelse. I § 352 a redegørelsen fra 2010 redegør Finanstilsynet yderligere for vurderingen af udlånsporteføljen i 2007:

"En stor del af de gennemgåede engagementer havde relation til ejendomsbranchen, og at engagementernes bonitet på daværende tidspunkt var god, skyldtes den daværende prisudvikling på dette marked"

"Finanstilsynet var bekendt med, at der i flere af engagementerne var et vist blancoelement, men med udgangspunkt i selskabernes betydelige indtjening og robuste kapitalforhold på undersøgelsestidspunktet, gav blancoelementet ikke"

Finanstilsynet anledning til særskilte bemærkninger.”

Finanstilsynet fremhævede dog i den afsluttende rapport efter inspektionen i 2007 de risici, EBH Bank havde påtaget sig som følge af sin udlånspolitik:

”Det fremgår af bankens kreditpolitik, at Ebh Bank er et lokalt pengeinstitut. Dette afspejler imidlertid ikke det opdaterede billede af den geografiske spredning af bankens engagementer på undersøgelsestidspunktet. Som det oplyses i bankens solvensbehovsopgørelse, er banken på en gang en lokalbank, en bank med udvalgte kunder i København samt en bank, der har investeret i en række nicheaktiviteter.”

I Børsens artikler fra 24. februar kritiserer professor Johannes Raaballe endvidere Finanstilsynet for, at Finanstilsynets afsluttende rapport fra inspektionen i 2007 ikke identificerer de tre forhold, som efter Johannes Raaballes mening førte til EBH Banks undergang, nemlig bankens indlånsunderskud, bankens store udlånsvækst og bankens dårlige corporate governance, idet ”alene bankens ledelse bestemte over banken”.

Med hensyn til EBH Banks høje udlånsvækst og indlånsunderskud kan det oplyses, at dette flere gange, senest i november 2006, få måneder før inspektionen i marts 2007, havde været et tema i Finanstilsynets tilsynsaktiviteter i forhold til EBH Bank.

Som det fremgår af Finanstilsynets § 352 a redegørelse skrev tilsynet i november 2006 til EBH Bank om bankens betydelige stigning i udlånsporteføljen, som var på 93 % i perioden ultimo juni 2005 til ultimo juni 2006. Til sammenligning udgjorde den gennemsnitlige vækst i udlån for alle pengeinstitutter 22,6 %.

Finanstilsynet understregede i den forbindelse, at det var Finanstilsynets erfaring, at der i mange tilfælde var sammenhæng mellem stor udlånsvækst og dårlig bonitet i udlånsporteføljen.

Finanstilsynet havde endvidere konstateret, at banken havde haft en stor vækst i udlån i forhold til den arbejdende kapital og bemærkede hertil, at det var erfaringen, at der i mange tilfælde havde været en sammenhæng mellem høj gearing af den arbejdende kapital og dårlig likviditet.

For så vidt angår EBH Banks corporate governance kan det fremhæves, at en række af de påbud og risikooplysninger, der blev givet i forbindelse med inspektionen i marts 2007, dels ved det afsluttende møde med direktion og bestyrelse, og dels i den afsluttende skriftlige rapport, netop drejede sig om forbedringer af ledelsen og styringen af banken. Således fik EBH Banks bestyrelse i forbindelse med undersøgelsen påbud om ”at sikre at de overordnede politikker og rapporteringer på en overskuelig

måde afspejler det faktiske billede af bankens og koncernens risici”, ligesom der blev givet en risikoplysning om, at banken som følge af den atypiske udlåns-sammensætning burde vurdere, hvorvidt kreditpolitikken skulle indeholde retningslinjer for kreditgivning med hensyn til brancher, engagementsstørrelser og store engagementer.

Børsen skriver i artiklen, at ikke alle de påbud, påtaler og risikoplysninger, der er gengivet i Finanstilsynets § 352 a redegørelse fra 2010, kan genfindes i den afsluttende rapport efter inspektionen i 2007, og at Finanstilsynet betoner forholdene anderledes efter sammenbruddet i EBH Bank end før sammenbruddet.

For så vidt angår pointen om, at alle påbud mv., der er gengivet i § 352 redegørelsen, ikke fremgår af rapporten skal bemærkes, at afrapporteringen til bankens ledelse sker i form af både et afsluttende møde og en efterfølgende skriftlig rapport. Rapporten er altså alene en del af afrapporteringen, jf. også nedenfor.

For så vidt angår betoningerne i de to dokumenter forholder det sig sådan, at Finanstilsynets rapport efter inspektionen i 2007 er skrevet til bestyrelsen og direktionen for EBH Bank som et led i Finanstilsynets afrapportering i forbindelse med en undersøgelse af banken, en afrapportering der som nævnt også omfatter et afsluttende møde med bestyrelse og direktion.

Hertil kommer, at den efterfølgende redegørelse fra 2010 er skrevet med henblik på at beskrive omstændighederne op til bankens konkurs for offentligheden.

Formuleringerne i redegørelsen fra 2010 er forskellige fra formuleringerne i den afsluttende rapport fra 2008, men forsøger at beskrive og forklare de påbud og advarsler, der blev givet i forbindelse med undersøgelsen og ikke kun i rapporten, til udenforstående.

Finanstilsynet har på baggrund af samrådsspørgsmålet gennemgået beskrivelsen af de tilsynsreaktioner, der er indeholdt i sammenfatningen af inspektionen i 2007 i § 352 a redegørelsen fra 2010 og sammenholdt denne med den afrapportering, der blev givet på inspektionen i 2007, dels på det afsluttende møde med direktion og bestyrelse, og dels i form af den afsluttende rapport. Det har ikke været muligt fuldstændigt at kortlægge, hvordan tilsynsreaktionerne fra inspektionen i 2007 er blevet sammenfattet på den måde, som de fremgår af § 352 a redegørelsen, idet ingen af de nøglepersoner, der både var involveret i inspektionen og i udformningen af § 352 a redegørelsen, længere er ansat i Finanstilsynet.

Finanstilsynets gennemgang viser, at

- 1 påtale er nævnt i den afsluttende rapport.

- 4 påbud er nævnt i den afsluttende rapport, heraf 1 uden at ordet påbud eksplicit benyttes.
- 1 risikooplysning er givet i den afsluttende rapport, uden at ordet risikooplysning eksplicit benyttes.
- 4 risikooplysninger blev givet i forbindelse med det afsluttende møde.
- 4 konkrete påbud i forhold til bl.a. rapportering, styring og forretningsgange, som oprindeligt var givet ved inspektionen i 2003, fremgår af den afsluttende rapport, hvor Finanstilsynet igen påbød bestyrelsen at sikre, at de overordnede politikker på en overskuelig måde afspejlede det faktiske billede af bankens og koncernens risici, eller blev nævnt på det afsluttende møde. Det fremgår af beskrivelsen af inspektionen i 2007 i § 352 a redegørelsen (side 10 f.), at der var tale om gentagelser af disse tilsynsreaktioner fra 2003.
- 1 risikooplysning fra 2003, som klart er gengivet i den afsluttende rapport fra inspektionen i 2007, kan ikke umiddelbart på baggrund af det foreliggende skriftlige materiale vedrørende inspektionen i 2007 dokumenteres at være givet til banken som fornyet risikooplysning. Dette skal Finanstilsynet beklage.

Som det fremgår af ovennævnte har der været et forbedringspotentialer i forhold til Finanstilsynets afrapportering til virksomhederne. Finanstilsynet har i lyset af den finansielle krise, herunder sammenbruddet i EBH Bank og andre banker, ændret sin praksis omkring afrapportering til banker. Finanstilsynets afrapportering er således blevet mere ensartet i forhold til de anvendte formuleringer, når banken får et påbud eller en såkaldt risikooplysning. Der er nu en klar sammenhæng mellem det afsluttende møde og den afsluttende rapport, således at de centrale tilsynsreaktioner, der bliver nævnt på det afsluttende møde, også fremgår af den afsluttende rapport.

Finanstilsynets praksis har derfor ændret sig fra 2008 og frem til i dag. Rent praktisk står det i dag også tydeligere i rapporten, når der er tale om et påbud eller en risikooplysning. Endvidere deltager Finanstilsynets direktion i dag i alle afsluttende møder med institutternes ledelser i forbindelse med inspektioner i pengeinstitutter med en arbejdende kapital på mere end 2,5 mia. kr.

Siden 2009 har Finanstilsynet også offentliggjort redegørelser i forbindelse med sine inspektioner i penge- og realkreditinstitutter og fra 2010 også i de øvrige typer finansielle virksomheder. Disse redegørelser indeholder både de centrale påbud, påtaler og risikooplysninger, Finanstilsynet giver i forbindelse med inspektionerne, og en sammenfattende risikovurdering af de finansielle virksomheder. Offentligheden har således fået en langt bedre indsigt i de risikovurderinger, Finanstilsynet løbende foretager af pengeinstitutterne og de øvrige finansielle virksomheder.

Artiklen i Børsen fremhæver endvidere, at den afsluttende rapport først blev sendt 8 måneder efter det afsluttende møde efter inspektionen, som blev holdt i slutningen af april 2007.

Hertil skal bemærkes, at Finanstilsynet i den afsluttende rapport beklager den sene fremsendelse, der primært skyldtes en misforståelse fra Finanstilsynets side om fremsendelse af yderligere materiale til belysning af tilsynets overvejelser vedrørende EBH Fonden. Finanstilsynet har endvidere i Jyllands-Posten 27. november 2009 givet udtryk for, at det var en fejl, at rapporten først blev fremsendt efter otte måneder, men samtidig understreget, at Finanstilsynets påbud mv. blev givet i forbindelse med det afsluttende møde i april og således var umiddelbart gældende på trods af, at rapporten først blev fremsendt i januar 2008.”